

Erpe-Mere – Cultuurhuis – Aanleg van een nieuw cultuurhuis en omgevingswerken op de Steenberg te Bambrugge

Hoofdstuk 1: Gemotiveerd advies

1.1. Kader

De gemeente Erpe-Mere wenst aan de Steenberg in Bambrugge een nieuw cultuurhuis te bouwen met daarmee gepaarde omgevingswerken (parking/brandweg). SOLVA treedt daarbij op als bouwheer.

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Het onderzoeksgebied bevindt zich voor het grootste deel binnen een gebied dat gekarteerd staat als **‘gebied zonder archeologie’** (GGA-kaart). In deze zones is geen archeologisch (voor)onderzoek meer vereist.

Echter, omdat twee zones van het projectgebied buiten dit ‘gebied zonder archeologie’ liggen, valt het onderzoeksproject binnen de criteria voor het opstellen van een archeologienota.

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige** vergunningsaanvraag voor de aanleg van de verbindingsweg. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer¹.

¹ Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1.0 van 11 december 2015.

1.2. De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Deze archeologienota is het resultaat van een volledig archeologisch vooronderzoek. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een bureaustudie. Hierbij was het mogelijk om al het noodzakelijke vooronderzoek uit te voeren.

1.3. De aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden zijn geen archeologische sites gekend op het onderzoeksterrein. In de omgeving zijn een 100-tal Romeinse vondsten en steentijdartefacten aangetroffen bij systematische veldprospectie die wijzen op mogelijke sites in de onmiddellijke omgeving. De ligging op de heuvelrug tussen twee beken is gunstig voor bewoning in het verleden. Historische kaarten tonen echter dat het terrein sinds de late 16de eeuw landbouwgebied was, gesitueerd nabij een weg.

Het grootste deel van het terrein staat echter geïnventariseerd als zone zonder archeologisch erfgoed (GGA-kaart). Door grootschalige zand- en steenontginning in de jaren '10 en '20 van de vorige eeuw, is een groot deel van de oorspronkelijke bodemopbouw verdwenen en zijn hier geen archeologische sites meer te verwachten. Meer recent werden een camping en vervolgens een administratief centrum, sporthal en containerpark op deze terreinen gehuisvest.

De zone die buiten de GGA-aflijning valt (961m²), is deels ingericht geweest als containerpark. Alles bij elkaar genomen kan gesteld worden dat de terreinen doorheen de twintigste eeuw sterk geroerd zijn en het archeologisch potentieel, als er nog sporen zouden zijn, sterk aangetast is.

De kans op aanwezigheid van een archeologische site is derhalve gering.

1.4. De waardering van de archeologische site

Er zijn geen directe of indirecte indicaties voor de aanwezigheid van een archeologische site. Indien er toch archeologische sporen zouden gesitueerd zijn, zal de interpretatie ervan dermate moeilijk zijn, gezien het oppervlakte van het onderzoeksterrein en de geplande bodemingreep beperkt zijn.

De geplande werken in de zone die zich buiten de GGA-aflijning bevindt, betreffen omgevingswerken waarbij delen van het terrein worden opgehoogd, eerder dan afgegraven. Dit reduceert de kans tot het aansnijden van archeologische sporen, als deze ondanks de hoge mate van verstoring die te verwachten is nog zouden bewaard zijn.

Archeologische sporen *in situ* worden immers binnen het gabarit van de geplande werken nagenoeg niet meer verwacht, gelet op de hierboven geschetste terreinevolutie in de twintigste eeuw. Als er sporen zouden aangetroffen worden, betreft het sterk versnipperde gegevens.

Bijkomend kunnen we ook stellen dat de aangrenzende terreinen reeds sterk geroerd zijn, of verhard zijn (nabijgelegen steenweg), waardoor ook aanvullend archeologisch onderzoek in de omgeving in de toekomst valt uit te sluiten. Eventueel aangetroffen vondsten of grondsporen zullen dus niet in een bredere context geplaatst kunnen worden.

Bovenstaande in acht genomen is duidelijk dat het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventuele site derhalve zéér gering is.

1.5. Impactbepaling

Het grootste deel van het projectgebied valt binnen een zone die door het Agentschap Onroerend Erfgoed gedefinieerd is als een zone waar geen archeologie te verwachten valt (GGA). Voor de werken die binnen deze zone vallen, is archeologisch onderzoek per definitie niet zinvol meer. Hierdoor worden de werken die hierbinnen vallen, zoals de bouw van het cultuurhuis en de noordelijke parking niet verder in detail besproken.

In de zone die zich buiten de GGA-kaart situeert, plant de gemeente een parking en een deel van een brandweg. Deze zone is slechts 961 m² groot. Het zijn deze werken die in deze archeologienota van belang zijn. Voor de aanleg van beiden wordt het bestaande hellende terrein plaatselijk genivelleerd. Hiervoor zullen de terreinen plaatselijk afgegraven (maximum 70 cm) en opgehoogd (maximum 80 cm) worden. De exacte dieptes voor de fundering van de parking zijn nog niet gekend, maar we kunnen veronderstellen dat deze niet dieper dan 50 cm zullen reiken. De brandweg zal bestaan uit grasdallen. Doordat een deel in opbouw gerealiseerd wordt, is de bijkomende ingreep in de bodem dus beperkt.

Gelet op het feit dat de zone die zich buiten 'gebied zonder archeologie' bevinden, ruimtelijk beperkt is en in deze zone bovendien tot voor kort het gemeentelijk containerpark gesitueerd was, wat de ondergrond dus ook reeds geroerd heeft, zal een nieuwe impact op eventueel nog aanwezig archeologisch erfgoed in deze zone derhalve zeer gering zijn.

1.6. De bepaling van de maatregelen

Een groot deel van de werken bevindt zich in een 'gebied zonder archeologie' als gevolg van de ligging binnen een voormalige steengroeve. Hier is geen archeologisch onderzoek meer vereist. Op de resterende percelen rondom, worden enkel omgevingswerken voorzien. Deze worden uitgevoerd op een beperkte oppervlakte en zullen slechts plaatselijk een impact hebben op de ondergrond. Bovendien is de kans dat de ondergrond ook hier reeds aanzienlijk verstoord is, zeer reëel.

Om deze redenen wordt in het kader van de stedenbouwkundige vergunning geen verder archeologisch (voor)onderzoek op het terrein geadviseerd. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

Hoofdstuk 2: Programma van maatregelen

Niet van toepassing